

Techniek

Wat is de bron van de definities AI en ML?

Er zijn tal van definities van AI en ML beschikbaar. De definities getoond in de webinar zijn op basis van ervaring in werken met dergelijke algoritmen opgesteld. In het vorige webinar is uitvoerig ingegaan op de definitie AI-systeem op grond van de AI-Act.

Wat wordt bedoeld met gebruiker van een AI-systeem? De organisatie AI die toepast?

De gebruiker is de persoon (of een organisatie, zoals een overheidsinstantie) die de AI-toepassing (onder eigen verantwoordelijkheid) gebruikt. Bijvoorbeeld door actief een conversatie te hebben met ChatGPT of passief door resultaten van ChatGPT te gebruiken. Volgens de AI-Act is geen sprake van een gebruiker wanneer het AI-systeem wordt gebruikt in het kader van een persoonlijke niet-beroepsactiviteit.

Privacy

Wat doet OpenAI met een opgesteld profiel van de gebruiker? Je moet je registreren en geeft veel input via prompts.

Wanneer je bij ChatGPT een account aanmaakt, dan verwerkt OpenAI bepaalde persoonsgegevens van jou. Bijvoorbeeld jouw e-mailadres en betaalgegevens. Deze persoonsgegevens mag OpenAI verwerken om de gebruikersovereenkomst met jou als gebruiker, uit te kunnen voeren. OpenAI moet jou bijvoorbeeld op de hoogte kunnen houden van wijzigingen die betrekking hebben op haar diensten. Uit de privacyvoorwaarden volgt dat als je gebruikmaakt van ChatGPT, dat OpenAI dan gebruiksgegevens ontvangt. Deze gebruiksgegevens omvatten bijvoorbeeld de soorten content waar je je mee bezighoudt, de gebruikte functies en ondernomen acties.

De persoonsgegevens die OpenAI verwerkt om jou de dienst te kunnen verlenen, moet je los zien van de gegevens die jij als input geeft in ChatGPT. In de gebruikersvoorwaarden van ChatGPT is opgenomen dat de gebruiker alle (eigendoms)rechten behoudt op de input en verkrijgt op de output. Volgens de voorwaarden mag OpenAI de input en output wel gebruiken om hun services aan te bieden, onderhouden, ontwikkelen en verbeteren. Je kunt wel expliciet aangeven dat in- en output niet mogen worden gebruikt voor trainingsdoeleinden.

Auteursrecht

Is aan een tekst te herkennen dat deze tot stand is gekomen met AI?

Dat wisselt. In de webinar verwijs ik naar een voorbeeld bij Museum Speelklok in Utrecht: een aantal jaar terug stond hier een muziekbox die wisselend door mensen gecomponeerde en AI-gegenereerde muziek afspeelde. Als bezoeker kon je stemmen welke muziek door de mens was gecomponeerd. Het resultaat was bijna 50%-50%, onherkenbaar. Het is dus lastig voor een mens om dit te identificeren. Op zijn minst is er vakkennis nodig van waar de video, afbeelding, geluid of tekst over gaat. In het geval van de muziekbox is dit diepgaande kennis van muziekcomposities.

Er zijn ook AI-systemen op de markt om aan tekst te herkennen of het AI-gegenereerd is, bijvoorbeeld om docenten te ondersteunen dit te herkennen in werk van studenten. Ook OpenAI is bewust bezig met herkenningsoftware, <https://openai.com/blog/new-ai-classifier-for-indicating-ai-written-text>.

Hoe check je de output op of het lijkt op een beschermd werk?

Dit is lastig. Allereerst zijn er veel beschermde werken. Het is daardoor erg moeilijk om op de hoogte te zijn van alle beschermde werken. Ook het vinden van werken die overeenkomsten hebben met jouw output, is erg moeilijk omdat je vaak niet op de hoogte bent van het bestaan daarvan. Daarom is ons advies om met name de focus te leggen op de hoeveelheid van jouw originele creativiteit die in de output is behouden en/of aan de output is toegevoegd.

Toevoeging van AI kan auteursrecht wegnemen, maar dan toch alleen van het ontstane werk? Toch niet van het oorspronkelijke werk?

Als je een afbeelding waarop jouw auteursrecht berust als input gebruikt in een AI-systeem, dan is het in theorie mogelijk dat alle auteursrechtelijk beschermde delen van de afbeelding worden aangepast door het AI-systeem. De eerder beschermde onderdelen van de input zijn dan niet meer beschermd in de output. Je behoudt natuurlijk wel de auteursrechten op het oorspronkelijke werk, oftewel de door jou gegeven input.

Governance en ethiek

Dient het werken met AI in de toekomst een standaard onderdeel te worden van een compliance beleid? Vaak is beleid gericht op wet- en regelgeving, echter deze blijft voorsnog achter op het gebruik van AI.

Ja. Verantwoord werken met AI-systemen vraagt andere expertise dan nu bij huidige compliance officers is belegd. Voornamelijk om de impact van aannames, ontwerp en ontwikkelkeuzes onder de motorkap goed te kunnen inschatten. Uiteraard heeft compliance op AI-systemen raakvlakken met deze disciplines, ook in AI-systemen kunnen persoonsgegevens worden verwerkt en het is ook belangrijk het systeem goed te beveiligen

en de informatie te beheren. Om in controle van en transparant over AI-systemen in gebruik te zijn, zul je als organisatie zicht moeten hebben op de systemen die AI/algoritmen bevatten en duidelijke afspraken moeten hebben over de randvoorwaarden en verantwoordelijkheden voor dergelijke systemen (algoritme governance en inkoopvoorwaarden). Een AI compliance officer werkt aan beleid, de governance en het beheersen van risico's. Ben je benieuwd naar onze visie op AI compliance? Neem contact op met [Sabine Steenwinkel-den Daas](#)

Hoe kijkt JPR vanuit het auteursrecht aan tegen de discussie die in Hollywood is ontstaan over het gebruik van AI bij het maken van tv series en films?

Het gebruik van AI-systemen was een van de belangrijkste discussiepunten bij de recente stakingen van schrijvers in Hollywood. [De stakeholders hebben daar uiteindelijk weten te bereiken](#) dat met AI onder meer geen literair materiaal mag worden geschreven of herschreven. Deze discussie draagt bij aan het debat over de wenselijkheid van generatieve AI en over wie de geldelijke beloning moet krijgen voor het gegenereerde werk. Ook draagt het uiteindelijk bij aan bredere maatschappelijke draagvlak en duidelijkheid over het gebruik van generatieve AI. Op basis van de Nederlandse Auteurswet kan het gebruiken van geschreven scripts om nieuwe AI-gegenereerde verhaallijnen te maken, in strijd zijn met het auteursrecht op een ander oorspronkelijk script. Dit hangt af van de omstandigheden van het geval. Per geval zal namelijk moeten worden beoordeeld in hoeverre beschermde delen van een script zijn overgenomen in het door AI gegenereerde werk.

Wel is het in principe in Nederland toegestaan om auteursrechtelijk beschermde scripts te gebruiken voor het trainen van AI, mits een script publiekelijk beschikbaar is op het internet en er geen auteursrechtvoorbehoud is gemaakt. Dit volgt uit de uitzondering op tekst- en datamining uit [artikel 15o Auteurswet](#).

Scraping

Er is net gezegd dat scraping niet verboden is. Kan ik het vertalen dat deze toegestaan is? Gaat het dan op scraping van alles? Of alleen van de openbare websites (waar je geen wachtwoord voor nodig hebt)? Geldt dit ook voor overheid?

Scraping is onder omstandigheden toegestaan. In auteursrechtelijke zin is tekst- en datamining ([artikel 15o Auteurswet](#)) toegestaan voor bijvoorbeeld rechtspersonen met een winstoogmerk of de overheid als zij rechtmatig toegang hebben tot het werk, tenzij de auteursrechthebbende een voorbehoud heeft gemaakt. Een voorbehoud moet voor online werken machinaal leesbaar zijn. Dus bijvoorbeeld via metadata in de voorwaarden van een website. Onder het rechtmatig toegang hebben tot een werk, vallen in ieder geval de vrijelijke toegankelijke werken op het internet. Het is de vraag of werken die achter een betaalmuur staan ook vallen onder rechtmatige toegang. Als je naar aanleiding van deze informatie advies wilt over een specifieke situatie, dan kan je contact opnemen met JPR advocaten. Ook kan scrapen niet zijn toegestaan indien dit in strijd is met andere wet- en regelgeving zoals de AVG.

AI Act

Zijn vanuit de Raad nog extra verplichtingen gesteld?

De Raad van de Europese Unie heeft eind vorig jaar zijn positie vastgesteld over de AI-verordening. De Raad gaat in op onder andere de definitie van een AI-systeem, het voegt sociale scoring systemen toe aan de lijst met verboden AI-systemen, het voegt transparantie bepalingen toe en het heeft veel bepalingen naar eigen zeggen versimpeld. Specifiek voor gebruikers heeft ook de Raad twee transparantie verplichtingen opgenomen. Gebruikers van hoog risico AI-systemen die overheidsinstanties, overheidsagentschappen of overheidsorganen zijn, moeten zich registreren in de EU-databank voor hoog risico AI-systemen. Daarnaast hebben gebruikers van emotieherkenningsystemen een plicht om natuurlijke personen te informeren wanneer zij aan een dergelijk systeem worden blootgesteld. Meer hierover kan je lezen op de website van de [Raad van de Europese Unie](#).

Er wordt aangegeven dat de implementatie van de AI Act binnen organisaties nog meer van organisaties zal vragen dan de invoer van de AVG. Wat is jullie idee hierover?

Dit hangt uiteraard af van de aard van de organisatie en de plannen die het heeft. Voordat we hier meer over weten, moeten we eerst afwachten wat er uit de onderhandelingen over de AI-verordening komt. Voorafgaand aan de inwerkingtreding van de AVG werden ook soms onrealistisch hoge verwachtingen geschept. Uiteindelijk bleek de soep niet zo heet gegeten te worden, maar was er desondanks veel werk aan de winkel. Mogelijk geldt dit uiteindelijk ook voor de AI-verordening. Ongeacht wat uit de verordening komt is het verstandig zicht te krijgen op de AI-systemen (of breder: algoritmen) die in jouw organisatie worden toegepast. Vanuit dit zicht kunnen enerzijds algoritmerisico's beheerst worden én kan anderzijds de kwaliteit van AI-systemen worden gewaarborgd voor nu en de toekomst.

Ook als het doel van beleid niet rechtstreeks individuele mensen treft, kan het nog wel voor bepaalde groepen mensen onevenredig nadelig zijn. Hoe kijken jullie in dat licht tegen het gebruik van generatieve AI aan?

Voorafgaand aan het opstellen van beleid moeten organisaties nagaan of het nadelige gevolgen voor individuen of groepen kan opleveren. Als dit vanuit bestaande wet- en regelgeving niet verplicht is, dan zien wij hier een rol voor AI-officers of ethiekdeskundigen om het gebruik van generatieve AI in zo goed mogelijke banen te leiden. Veel gevallen zullen echter al door bestaande wet- en regelgeving worden gereguleerd.